

C: W.M. Meijer

T: 0545-250 250

E: info@gemeenteberkelland.nl

Bezoekadres: Marktstraat 1, Borculo

Gemeenteraad gemeente Berkelland

Zaaknummer : 9450
Onderwerp : Evaluatie 2019 plan Van Afval Naar Grondstof
Verzonden : 16 APR. 2020

Geachte leden van de raad,

Met deze brief informeren wij u over de resultaten van het eerste jaar van de nieuwe manier van inzamelen van het huishoudelijk afval zoals is opgenomen in het geamendeerde plan 'Van Afval Naar Grondstof'.

Plan Van Afval Naar Grondstof

Doelstelling van het plan is om in 2020 niet meer dan 100 kilogram restafval per inwoner in te zamelen en een afvalscheiding van meer dan 75%. De uitgangspunten van dit plan zijn:

- De focus ligt op bronscheiding. Dit betekent dat het afval thuis gescheiden wordt in onder meer restafval, glas, plastic, blik en oud papier.
- Wij richten ons op GFT, PMD en papier/karton omdat deze veel vrijkomen in de huishoudens.
- De afvalstoffenheffing blijft minimaal gelijk.
- Inwoners zijn zich bewust van het belang van het scheiden van grondstoffen en handelen daarnaar.
- De communicatie met bewoners is gericht op gedragsverandering.
- Er wordt tegemoetgekomen aan mensen met medisch afval.
- Luiers en incontinentiemateriaal worden gescheiden ingezameld.
- Inzamel- en recyclingactiviteiten geven een impuls aan sociale werkgelegenheid.
- De gemeente geeft zelf het goede voorbeeld.

Hoe realiseren we ons doel?

De nieuwe manier van inzamelen van het huishoudelijk afval is als volgt ingevuld:

- Grijs afval inzamelen 1 x per 4 weken (was 1 x 2 weken).
- PMD inzamelen 1 x per 4 weken met een grote (240 liter) container.
- GFT inzamelen 1 x per 2 weken per grote (240 liter) of kleine (140 liter) groene container; óók in het buitengebied.
- Gebiedsgericht maatwerk op onderdelen.

In het plan zijn 19 maatregelen geformuleerd waarmee we ons doel willen bereiken.
De maatregelen zijn hieronder genoemd met de stand van zaken op dit moment.

Nummer	Maatregel	Stand van zaken
Inzameling		
1.	Minder vaak ophalen van restafval (1x per 4 weken)	Gereed
2.	Keuze grijze container van 140 liter of 240 liter voor restafval	Gereed
3.	Invoeren groene minicontainer in buitengebied	Gereed
4.	Invoeren gft-inzameling bij appartementen met tuin	Uitwerking 2020
5.	Afschaffen brengpunten voor grof tuinafval en uitbreiden ophalen	Gereed
6.	Inzamelen PMD met zakken, die 1x per 2 weken huis-aan-huis worden opgehaald	Gereed
7.	Onderzoeken behoefte aan/mogelijkheden van inzamelen medisch afval (o.a. nierdialyse en stoma)	Gereed
8.	Optimaliseren ondergrondse glasbakken in de wijken	Gereed
9.	Afschaffen brengpunten KCA en uitbreiden ophalen (4x per jaar)	Gereed
10.	Gesprek verenigingen over de inzameling van oud papier en bereidheid verkennen over inzameling met containers	Uitwerking 2020
Communicatie en participatie		
11.	Opstellen en uitvoeren communicatieplan	Gereed
Financieel belonen		
12.	Doorgaan met 'Schoon belonen'	Gereed
Het goede voorbeeld geven		
13.	Verbeteren afvalscheiding gemeentehuis	Uitvoering 2020
14.	Apart houden van grondstoffen uit werkzaamheden en waar mogelijk duurzaam benutten (bv. materiaal uit plantsoenen)	Gereed
Toezicht en handhaving		
15.	Samen met de inzamelaar opstellen en uitvoeren plan voor toezicht en handhaving	Uitvoering 2020
Contracten		
16.	Contracten aanpassen aan de nieuwe manier van inzameling van het huishoudelijk afval	Gereed
Monitoring en evaluatie		
17.	Monitoren hoeveelheid restafval	Doorlopend
18.	Evalueren; tussentijdse evaluatie en eindevaluatie	Eerste evaluatie maart 2020
19.	Onderzoek naar de mogelijkheden tot nascheiding	Uitwerking 2020

Monitoring

In onderstaand overzicht zijn de gewichten van de nieuwe manier van inzamelen (2019) vergeleken met de resultaten van de oude manier van inzamelen (2018).

	2018	2019	Vershil
	<i>Totaal (kilogram)</i>	<i>Totaal (kilogram)</i>	
Grijze container	11.800.450	7.426.780	37% minder
Groene container	5.142.480	7.605.840	48% meer
PMD	939.240	1.229.580	31% meer
Glas	899.070	981.585	9% meer
Oud papier	3.175.380	3.295.510	4% meer
Textiel	75.520	95.120	26% meer
Grof Huishoudelijk Afval (kringloop)	2.786.091	3.081.724	11% meer

Minder Afval en meer Grondstoffen

Als we deze cijfers vertalen naar de genoemde VANG-doelstelling, zitten we op 169 kilogram restafval per inwoner. Dat was in 2018 nog 252 kilogram.

Het overzicht laat zien dat wij 4.374 ton minder restafval hebben opgehaald bij onze inwoners. Dit is een afname van 37% ten opzichte van 2018. Oorzaken van de afname van de hoeveelheid restafval zijn:

- Onze inwoners scheiden het huishoudelijk afval beter. Er worden meer grondstoffen (zoals groen, PMD*, glas, papier etc) aangeboden en minder restafval.
- Onze inwoners voeren meer afval naar kringloopbedrijven of recyclingbedrijven af (meubels, bouw- en sloopafval) die voorheen toch in de grijze container belandden.
- Er is meer gebruik gemaakt van de bedrijfscontainer van huishoudens die een bedrijf aan huis hebben. Op grond van de Wet milieubeheer mogen wij alleen huishoudelijk afval inzamelen. Agrarische- en kleinschalige bedrijven vallen daar niet onder en moeten hun eigen voorziening treffen voor de afvoer van hun afval. Door het minder vaak leegmaken van de grijze container komen ze hier niet mee uit en treffen zij (zoals het hoort) een eigen voorziening bij particuliere inzamelbedrijven. Hoeveel van dit soort bedrijven zijn overgestapt (inclusief tonnage) is bij ons niet bekend. Wij hebben geen inzage in de administratie van de verschillende particuliere inzamelbedrijven.
- Onze inwoners maken meer gebruik van de GFT container (ook het buitengebied).
- Onze inwoners voeren de elektrische apparaten niet meer in de grijze container af maar brengen het naar de kringloopbedrijven.
- Onze inwoners voeren het textiel niet meer in de grijze container af maar brengen het naar de ondergrondse textielcontainers of naar kringloopbedrijven.

* Het PMD wordt bron gescheiden ingezameld bij de huishoudens. Tot 1 juli 2019 was dat met de zak. Na 1 juli 2019 is de PMD-container ingevoerd. Na de invoering is er een klein gedeelte van het ingezamelde PMD afgekeurd (5%). In totaal was dat 32.750 kilogram. We hebben de oorzaak kunnen achterhalen. Deze is te wijten aan de slechte kwaliteit (geen PMD) en de verdichting van het PMD in het inzamelvoertuig. Hierover hebben wij nadere afspraken gemaakt met onze inzamelaar.

Actieplan Communicatie

Het actieplan communicatie is als volgt uitgevoerd:

- Wij hebben een apart logo gemaakt voor VANG.
- Wij hebben het afvalpanel met 10 actieve leden enkele keren gevraagd mee te lezen met brieven en tips te geven over de afvalinzameling en aanpak communicatie.
- Wij hebben een speciale button op website www.gemeenteberkelland.nl geplaatst over de nieuwe afvalinzameling. De informatie is steeds aangevuld met nieuwste informatie en mogelijkheden voor omruiling containers.
- Wij hebben een brief met infographic gestuurd aan alle huishoudens over de nieuwe manier van inzamelen.
- Wij hebben wekelijks een Tip van de week geplaatst over afvalscheiding in BerkelBericht, op website, facebook en twitter.
- Wij hebben enkele keren een interview gepubliceerd in BerkelBericht, website, facebook met de portefeuillehouder over de stand van zaken nieuwe afvalinzameling.
- Wij hebben een sticker ontworpen op de deksel van de PMD-container (uitgevoerd per 1 juli 2019).
- Wij hebben een brief gestuurd naar alle huishoudens (hoogbouw en laagbouw) over de invoering van de PMD-container.
- Wij promoten de afvalapp. Begin 2019 waren er 4.800 gebruikers. Eind 2019 zijn dat 7.400 gebruikers.
- De papieren afvalkalender is weer op elk woonadres bezorgd. Daarnaast is de digitale afvalkalender voor iedereen toegankelijk en te downloaden.

Reacties inwoners

Tijdens de uitvoering van de maatregelen uit het plan Van Afval Naar grondstof hebben wij de nodige reacties gekregen van onze inwoners. Exacte aantallen kunnen we niet geven, omdat veel meldingen telefonisch of via mail zijn afgehandeld door medewerkers van verschillende teams. Op dit moment krijgen wij nagenoeg geen opmerkingen meer over de nieuwe manier van inzamelen van het huishoudelijk afval.

Wij hebben diverse gesprekken gevoerd met inwoners. Dat heeft er ook voor gezorgd dat er maatwerk is geleverd.

- Extra PMD-container
Huishoudens van enige omvang hebben wij de mogelijkheid gegeven voor een (gratis) extra PMD container. In totaal hebben tot nu toe 53 huishoudens daar gebruik van gemaakt.
- Stoma- en nierdialyseafval
Voor inwoners met stoma- en nierdialyseafval (medisch afval) lukt het in sommige gevallen niet om uit te komen met een grijze container die 1x per 4 weken wordt geleegd. Om deze inwoners tegemoet te komen is er een regeling opgesteld. Men kan kosteloos een extra kleine of grote grijze container aanvragen of een afvalpas voor de toegang tot een ondergrondse restafvalcontainer. In totaal maken 44 huishoudens gebruik van deze regeling.
- Luierebengpunten
Inwoners die veel gebruik maken van luiers of incontinentiemateriaal bieden wij de mogelijkheid om dit afval weg te brengen. Wij hebben 19 bengpunten bij voornamelijk verzorgingshuizen en kinderdagverblijven. Omdat de verwerking van luiermateriaal tot herbruikbare grondstoffen nog in de kinderschoenen staat en bovendien kostbaar is, wordt het luiermateriaal voorlopig nog als restafval afgevoerd naar de verbrandingsovens.

Nascheiding en bezoek aan Omrin

Op 28 januari hebben wij met een aantal van u de nascheidingsinstallatie van Omrin in Heerenveen bezocht. Hier heeft u kunnen horen en zien hoe Omrin het huishoudelijk- en bedrijfsafval verwerkt. Omrin hanteert het principe bronscheiding waar het moet en nascheiding waar het kan.

In de nascheidingsinstallatie heeft u kunnen zien hoe het PMD uit het restafval werd gehaald.

In hoeverre nascheiding een mogelijkheid is voor Berkelland gaan wij in 2020 nader onderzoeken.

Acties 2020

In 2019 is de hoeveelheid restafval flink gedaald. We zitten op 169 kilogram per inwoner.

We moeten vervolgacties uitvoeren om de VANG-doelstelling te halen. Vervolgacties dit jaar zijn:

- Sorteeraanlyse van het huishoudelijk afval
Wij willen weten welke grondstoffen nog in de grijze container zitten. Op basis van deze analyses gaan we gerichte acties ondernemen.
- Afvalscheiding bij hoogbouw.
Wij willen betere voorzieningen treffen bij hoogbouw. Nu verdwijnt al het huishoudelijk afval in een ondergrondse container.
- Oud papier inzameling.
We willen dat bij alle huishoudens het oud papier wordt opgehaald. Samen met de inzamelaars van het oud papier onderzoeken we de mogelijkheden om ook in het hele buitengebied papier in te zamelen.
- Opschonen containerbestand.
Wij willen het gebruik van niet geregistreerde containers bij particulieren en kleinschalige bedrijven tegen gaan.
- Kwaliteit van de grondstoffen.
Wij willen dat het huishoudelijk afval beter wordt gescheiden en hebben aandacht voor de kwaliteit van de grondstoffen. Door het inzetten van communicatie, financiële instrumenten en het serviceniveau willen we afkeur van grondstoffen zo veel als mogelijk voorkomen.
- Onderzoek nascheiding
Wij gaan onderzoeken in hoeverre nascheiding van het PMD een mogelijkheid voor ons is.

Wij houden u op de hoogte van het effect van onze acties.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris,

de burgemeester,

M.N.J. Broers.

drs. J.H.A. van Oostrum.

Kopie aan:
- Archief

- Team Bestuurssecretariaat/H. Roos en A. Oosterink
- Team Opdrachtgeverschap/M. Meijer